

20

Kasstromen II...

Reeds herhaaldelijk werd gewezen op het belang van de liquiditeit en de solvabiliteit voor het voortbestaan van de onderneming.

In hetgeen volgt wordt een krachtige methode uiteengezet om vanuit de balansen van twee opeenvolgende tijdstippen de kasstromen te berekenen.

De kasstromentabel zal aangeven hoeveel cash er door de onderneming stroomde, waar de cash naartoe is en vanwaar de cash werd gegenereerd.

Elke keer een cheque wordt uitgeschreven, cash werd betaald, spreken we van een cashoutflow. Elke keer geld werd ontvangen, is dat een cashinflow.

Kijken we hieronder naar volgende balansen van onderneming Cash N.V.

De eerste balans is die op 31/12/96. De tweede is de balans op 31/12/97. Er is gekozen voor een verticale layout van beide balansen, zodat ze gemakkelijk met elkaar kunnen vergeleken worden.

U ziet dat twee kolommen werden toegevoegd. We hebben het respectievelijk over de bronnen van cash en de toepassingen van cash.

Telkens als er een verandering optreedt in de balansen wordt het verschil opgenomen in één van beide kolommen. Als de verandering een cashoutflow heeft veroorzaakt, komt de verandering in de kolom aanwending.

En omgekeerd, als de verandering een cashinflow betekent, komt de verandering in de kolom bron.

Beschouw volgende balansen van de onderneming Cash N.V. :
Alles is uitgedrukt in duizenden BEF.

Balansen	96	97	Bron	Aan-wending
Activa				
Vaste Activa	22.500	32.500		10.000
Vlottende activa	12.500	14.350		1.850
Voorraad	15.000	16.000	1.750	1.000
Debiteuren	1.750	0		
Kas				
Totale Activa	51.750	62.850		
Passiva				
Kapitaal	27.500	28.750	1.250	
Langetermijnleningen	8.000	9.000	1.000	
Vlottende Passiva	13.750	17.000	3.250	
Leveranciers	0	5.100	5.100	
Kortetermijnleningen		3.000	500	
Belastingen	2.500			
Totale Passiva	51.750	62.850	12.850	12.850

Fig 20.1

Hoe komen we tot de bronnen en de aanwendingen ?

De regels zijn zeer eenvoudig.

Telkens als er een toename wordt vastgesteld van de activa, werden kasmiddelen aangewend.

Omgekeerd betekent een afname van de activa een bron aan kasmiddelen.

Zo is het ook duidelijk dat een daling van de passiva neerkomt op een aanwending van kasmiddelen. Een toename van de passiva betekent een bron aan kasmiddelen.

De toename van het leverancierskrediet van 2.500.000 BEF naar 3.000.000 BEF is niets anders dan 500.000 BEF die nog niet werden betaald. Ze zijn dus voorlopig een BRON.

Nu de bronnen en aanwendingen werden geïdentificeerd kunnen we uitgaande van de start - balans van de kas de bronnen en aanwendingen erbij optellen, respectievelijk aftrekken en komen tot de eindbalans van de kas. We houden geen rekening met de kas en de kortetermijnlening.

Weerom is alles uitgedrukt in duizenden BEF.

Startbalans kas		+1.750
Aanwendungen		
Vaste activa		
Voorraad	-10.000	
Debiteuren	-1.850	
	-1.000	
Totaal aanwendungen	-12.850	
Bronnen		
Kapitaal		
Langetermijn -	1.250	
Leningen	1.000	
Leveranciers	3.250	
Belastingen	500	
Totaal aan bronnen	+ 6.000	-6.850
NETTOKASSTROOM		
Eindbalans kas		-5.100

Fig 20.2

In dit voorbeeld van de onderneming Cash N.V. is er dus een negatieve kasstroom. De onderneming spendeerde 10.000.000 BEF aan vaste activa. Hiertegenover stond geen enkele positieve inkomende kasstroom die deze investering kon dekken.

"Negatieve kas" bestaat niet. Vandaar dat een kortetermijnlening optreedt ter waarde van 5.100.000 BEF.

Deze negatieve kasstroom moet ook terug te vinden zijn in de evolutie van 2 reeds geziene ratio's : de current ratio en de schuldgraadratio.

We hebben vroeger de current ratio gedefinieerd als $Liquiditeit = \frac{CA}{VVKT}$

Op 31/12/96 bedraagt deze ratio $Liquiditeit = \frac{29.250.000}{15.250.000} = 1,8$

Op 31/12/97 bedraagt de ratio $Liquiditeit = \frac{30.350.000}{25.100.000} = 1,21$

Dit is een daling met 33% !

De andere ratio in dit verband is de schuldgraadratio. We hebben deze gedefinieerd

als $\frac{Schulden}{Eigen\ Vermogen}$

Op 31/12/96 bedraagt deze ratio $\frac{8.000.000}{27.500.000} = 29\%$

Op 31/12/97 bedraagt deze ratio $\frac{9.000.000}{28.750.000} = 31\%$

Dit is een toename met 7 %.

Nog meer inzicht in de financiële toestand van de onderneming krijgen we als de bronnen en de aanwendungen gerangschikt worden volgens hun aard. Bronnen en/of aanwendungen van kasmiddelen kunnen immers worden gegenereerd en/of aangewend op korte en/of lange termijn.

We komen dan met de cijfers van bovenstaand voorbeeld tot volgend schema :

	BRON	AANWENDING
Lange Termijn	Kapitaal 1.250 Langetermijn - Leningen 1.000 2.250	Vaste activa 10.000 10.000
Korte termijn	Leveranciers 3.250 Kortetermijn- Leningen 5.100 Kas 1.750 Belastingen 500 10.600	Voorraad 1.850 Debiteuren 1.000 2.850

De bedragen zijn de getallen afkomstig uit de kolommen bronnen en aanwendingen van vorige tabel !

Fig 20.3

Zoals reeds gezegd, is de grootste verandering te zien in de vaste activa. Deze langetermijninvestering (uitgave) van 10.000.000 BEF staat tegenover een veel kleinere langetermijnbron, met name de 2.250.000 BEF.

We zien dat de grootste sommen die in de onderneming zitten als bronnen, kortetermijnelementen zijn zoals leverancierskrediet en kortetermijnleningen. Deze bronnen zullen spoedig opdrogen.

We zitten in ons voorbeeld met een probleem.

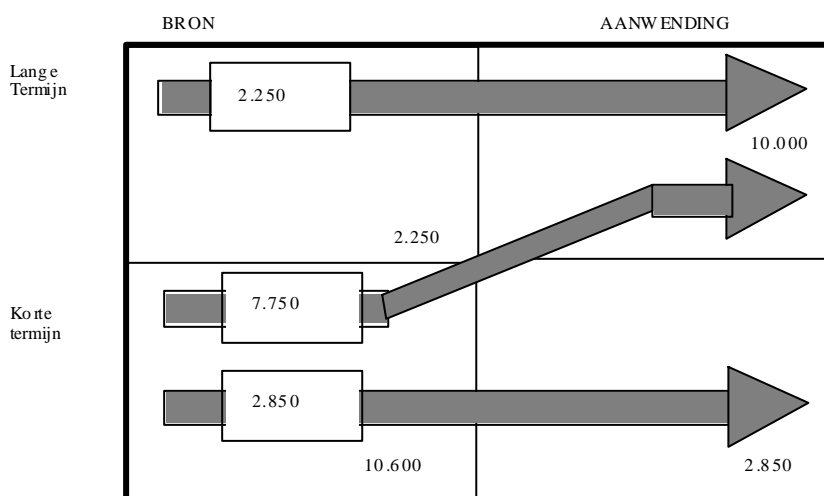

Fig 20.4

De pijlen in bovenstaande grafiek geven de stroming aan van de kasmiddelen binnen de onderneming. We leren eruit dat de langetermijnaanwendungen moeten worden gefinancierd door slechts 2.250.000 BEF aan langetermijnbronnen en door 7.750.000 BEF aan kortetermijnbronnen.

Deze laatste zullen echter slechts voor korte termijn in de onderneming aanwezig zijn. We zitten in een gevaarlijke situatie.

We zien dat kortetermijnbronnen worden aangewend voor langetermijninvesteringen. Het risico op bankroet is groot.

Een gezond principe in financiën is dan ook dat langetermijninvesteringen gebaseerd worden op langetermijnbronnen.

Het kasstromenschema moet in een gezond bedrijf er als volgt uitzien.

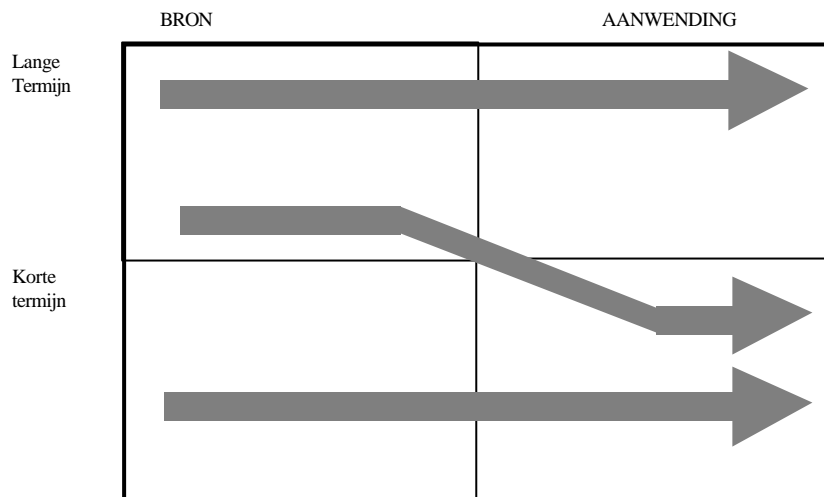

Fig 20.5